

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Antonia Arreciado Marañón

Correu electrònic: Antonia.Arreciado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria Teresa Pastor Amoros

David Téllez Velasco

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits encara que es recomana haber cursat prèviament i superat l'assignatura Cures Infermeres a l'Adult I.

Objectius

Es tracta d'una assignatura 3 crèdits, de caràcter obligatori i que es duu a terme en el primer semestre de tercer curs.

Està emmarcada dins de la matèria d'Infermeria Clínica que està configurada també per les assignatures següents:

Matèria: Infermeria clínica

Cuidatges infermers a l'adult I	6 ECTS	OB	2n curs
Cuidatges infermers a l'adult II	3 ECTS	OB	3r curs
Cuidatges infermers en la infància i l'adolescència	6 ECTS	OB	3r curs
Cuidatges infermers en el procés d'envellir	3 ECTS	OB	2n curs

Cuidatges infermers en salut mental	3 ECTS	OB	3r curs
-------------------------------------	--------	----	---------

---

Cuidatges infermers en situacions complexes	3 ECTS	OB	3r curs
---	--------	----	---------

OBJECTIU GENERAL:

Aquesta assignatura pretén proporcionar a l'estudiant la formació necessària per a la prestació correcta d'uns cuidatges infermers a les persones amb problemes de salut prevalents en el nostre entorn i en situacions de risc vital. També, conscienciar l'estudiant dels beneficis que se'n deriven d'ajudar a les persones a centrar-se en els seus propis recursos per tal de que, davant un problema de salut, aconseguixin l'autonomia necessària per a la presa de decisions sobre la seva salut.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques, l'alumne haurà de ser capaç de:

- Entendre la interrelació del "contínuum" salut-malaltia i conèixer els processos més importants que desencadenen les diferents alteracions de salut.
- Comprendre els factors etiològics, mecanismes fisiopatològics i manifestacions clíniques dels processos de malalties més prevalents en els adults, així com les complicacions que se'n deriven, i de situacions de risc vital.
- Conèixer la informació necessària per fer una correcta valoració per sistemes i per Necessitats Bàsiques de la persona atesa.
- Analitzar la informació obtinguda en la valoració, identificar i formular els possibles problemes de la persona atesa que serveixin de base per les intervencions infermeres: els diagnòstics infermers, els problemes interdependents i els problemes d'autonomia.
- Planificar les cures infermeres tot incloent-hi els objectius i les intervencions/activitats necessàries per assolir-los.
- Identificar les potencialitats de la persona atesa per tal de que aquesta pugui aconseguir autonomia en la vigilància i control del seu procés de salut.
- Contribuir a l'optimització del sistema sanitari en què s'ha d'integrar, proporcionant cures de màxima qualitat.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i / o aportacions d'experts que les sustenten.
2. Argumentar amb evidències científiques la selecció de les cures infermeres més idònies per a una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
3. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
7. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
8. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
9. Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
10. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
11. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
12. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
13. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa.
14. Identificar les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
15. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
16. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
17. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
18. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
19. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
20. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos.
21. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
22. Seleccionar els aspectes bàsics relacionats amb l'estil de vida saludable, l'autocura i les activitats preventives i terapèutiques en relació amb les necessitats de salut, dirigint les accions tant a la persona com als familiars o assistents responsables.

Continguts

1. Cuidatges d'infermeria a les persones amb alteracions cardiovasculars

2. Cuidatges d'infermeria a les persones amb alteracions neurovasculars

3. Cuidatges d'infermeria a les persones en situació de risc vital

4. Cuidatges d'infermeria a les persones sotmeses a transplantaments d'òrgans sòlids

El fil conductor de tota l'assignatura serà la realització i l'**aplicació** del procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, amb el marc del model conceptual de Virginia Henderson o d'altres proposats. D'aquesta manera, en totes les alteracions de salut a treballar s'haurien de contemplar les següents etapes:

VALORACIÓ: aquesta es portarà a terme per **sistemes** (signes i símptomes) i per les 14 **necessitats bàsiques** segons el model de Virginia Henderson (respirar; menjar i beure; eliminar; moure's i mantenir postures adequades; dormir i descansar; vestir-se i desvestir-se; mantenir la temperatura corporal dins dels límits; mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell; evitar perills; comunicar-se amb els altres; viure

d'acord amb les pròpies creences i valors; realització personal; participar en activitats recreatives; aprendre). Per fer-ho, l'estudiant tindrà en compte la recollida de dades objectives i subjectives, mitjançant **l'observació, l'entrevista i l'examen físic** (inspecció, palpació, percussió, auscultació).

D'aquesta valoració s'identificaran les manifestacions **d'Independència**, les de **dependència** (àrees: Manca de coneixements, Manca de Força i Manca de Voluntat) i **l'autonomia de la persona**. Posteriorment, aquestes dades s'hauran d'organitzar i registrar segons les normes establertes per la institució.

DIAGNÒSTIC: Fase d'identificació i formulació dels problemes detectats.

a) Diagnòstics Infermers: Segons la NANDA (1990) és el "judici clínic sobre la resposta d'un individu, família o comunitat en front a processos vitals o problemes de salut reals o potencials. Els diagnòstics infermers proporcionen la base per a la selecció de l'actuació infermera destinada a aconseguir objectius dels quals la infermera n'és responsable". Situacions que la infermera identifica, valida i tracta de forma independent. Poden ser: **Reals, de Risc o de Salut**.

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia **NANDA**.

b) Problemes d'autonomia: Quan una necessitat no està adequadament satisfeta a causa d'una incapacitat física o intel·lectual i la única actuació infermera possible és suplir la persona o capacitar a algú altre. Les necessitats que es poden suplir són:

- Menjar i beure
- Eliminar
- Moure's i mantenir postures adequades
- Vestir-se i desvestir-se
- Mantenir la temperatura corporal dins dels límits
- Mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell
- Evitar perills

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia de: **suplència total o parcial**.

c) Problemes de col·laboració: Problemes susceptibles de ser tractats en col·laboració amb d'altres professionals. Situacions relacionades amb la patologia. Cures infermeres de vigilància de la persona afectada per un problema de salut, aplicació d'ordres mèdiques com la medicació o d'altres tractaments, proves diagnòstiques. Poden ser: **Problemes Reals (PI) o Complicacions Potencials (CP)**.

Per a la seva formulació es recomana seguir la **terminologia mèdica**.

PLANIFICACIÓ

a) Formulació d'objectius

- Diagnòstics d'infermeria
- Problemes d'autonomia
- Problemes de col·laboració

b) Intervencions/activitats

- Diagnòstics d'infermeria:
- Problemes d'autonomia
- Problemes de col·laboració

EXECUCIÓ: malgrat que les cures planificades no es portaran a terme, s'han de contemplar els aspectes vinculats amb la preparació, realització i registre.

AVALUACIÓ: de la mateixa manera, malgrat que les cures planificades no es portaran a terme, s'han de contemplar els aspectes vinculats amb l'avaluació com, per exemple, la valoració de la situació, dels resultats i de les intervencions i la presa de decisions posterior.

Metodologia

TEORIA

Les sessions planificades amb la totalitat del grup es fonamenten en els aspectes bàsics següents:

a) impartició de docència per part del professor expert en la matèria.

b) exposicions grupals d'aspectes vinculats a la matèria exposada prèviament pel professor i que ajuden a complementar, desde diferents perspectives, la visió del problema plantejat així com el seu abordatge i resolució. Aquestes presentacions requereixen d'un treball autònom i fora de l'aula que els estudiants han de realitzar a partir de la finalització de la sessió teòrica duta a terme pel docent i que hauran de portar preparada per la sessió següent.

c) elaboració, presentació i defensa d'un treball grupal de temàtica nova abordat des de diferents vessants pels diferents grups de treball. La presentació es realitzarà el darrer dia programat. Prèviament (24 h. abans), tant el treball escrit com la presentació haurà de ser lliurat a la professora de l'assignatura en format paper i electrònic a través del campus virtual. Al nom de l'arxiu ha de constar el número assignat al grup i el tema del treball.

Es considera indispensable la participació activa de l'estudiant en les activitats proposades.

PRÀCTIQUES EN LABORATORI

Per adquirir habilitats clíniques mitjançant manipulació simulada de tècniques i procediments bàsics abans de la pràctica clínica infermera. Prèviament a les sessions formatives, l'estudiant ha de treballar els continguts teòrics de cada procediment.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES EN LABORATORI (PLAB)	6	0,24	3, 4, 9, 21
TEORIA (TE)	20	0,8	1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22
Tipus: Autònomes			
LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÉS/ ELABORACIÓ DE TREBALLS/ ESTUDI PERSONAL	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21

Avaluació

1. Avaluació escrita mitjançant proves objectives

Ítems de resposta múltiple

Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura treballats a través de les diferents activitats formatives (Teoria i Pràctiques en Laboratori). Suposa el 70% de la nota final.

Consisteix en: preguntes tipus test amb 4 opcions de resposta. Els errors resten segons la següent fórmula: $x = \text{encerts} - (\text{errors} / n - 1)$ on n és el nombre d'opcions de resposta.

2. Avaluació de tipus pràctic

Defensa oral de treballs

Elaboració, presentació i defensa d'un treball realitzat en grup, de temàtica nova i abordat des de diferents vessants pels diferents grups de treball. La presentació es realitzarà el darrer dia programat. S'avaluarà el contingut treballat així com la presentació oral realitzada per cadascú dels membres del grup.

Suposa el 30% de la nota final.

Assistència i participació activa a les Pràctiques en laboratori

El contingut de caràcter teòric s'avalua a la prova escrita. D'altra banda, es té en compte l'assistència i l'aprofitament responsable de les mateixes. Les faltes d'assistència repercuteixen en la nota final de l'assignatura, suposant una reducció del 10 % de la mateixa.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

La **qualificació final** de l'assignatura és el sumatori de les qualificacions de les activitats d'avaluació proposades (Ítems de resposta múltiple i defensa oral de treballs). El **requisit** per fer aquest sumatori és haver obtingut una puntuació mínima de 5 punts sobre 10 en cadascuna de les diferents parts avaluatives. La no superació d'alguna o de totes aquestes parts implica la no superació de l'assignatura.

S'entendrà per **no evaluable** aquell estudiant que no s'hagi presentat a alguna o a cap de les activitats d'avaluació esmentades anteriorment.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada podran presentar-se a una prova final de síntesi que inclourà tot el temari i continguts de l'assignatura.

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

- Del 0 a 4,9 = Suspens
- Del 5,0 al 6,9 = Aprovat
- Del 7,0 al 8,9 = Notable
- Del 9,0 al 10= Excel·lent
- Quan l'estudiant no es presenti a alguna o a cap de les activitats d'avaluació planificades= No Avaluable

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació de tipus pràctic: Defensa oral de treballs	30	1,6	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Avaluació escrita: Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple.	70	2,4	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 22

Bibliografia

Per a la preparació i seguiment de les sessions teòriques:

- Bulechek GM, Butcher HK, Mc Closkey JC. Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC), 5ª ed. Madrid: Elsevier; 2009. Lewis SM. et al(ed).
- Enfermería Medicoquirúrgica: valoración y cuidados clínicos. Madrid: Elsevier; 2004.
- Luis Rodrigo MT (dir). Los Diagnósticos Enfermeros: Revisión crítica y guía práctica. 9ª ed. Barcelona: Masson; 2013.
- Moorhead S, Johnson M, Maas ML et al. Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC). Madrid: Elsevier; 2009.
- Nanda-I. Diagnósticos Enfermeros: Definiciones y clasificación 2012-2014. Madrid: Elsevier; co. 2013.
- Rubiales M^aD, Palmar AM^a. Enfermería del adulto. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces; 2011.
- Smeltzer S. et al. Enfermería Médico-quirúrgica: de Brunner y Suddarth. 12º ed. México: McGraw-Hill-Interamericana;2013

Per a la preparació i seguiment de les PLAB's:

- Alons D, Aradilla A, falcó A, et al. **Manual de tècniques i procediments d'Infermeria I i II.** Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona; 2005
- Carrero MC. **Accesos vasculares. Implantación y cuidados enfermeros.** Madrid: Difusión Avances de Enfermería; 2002
- Center For Disease Control and Prevention USA. **Guía de Prevención de Infecciones relacionadas con Catéteres Intravasculares.** Traducción y Adaptación española 2003: Calbo Torrecillas F, Rodríguez Vilanova F, García del Rio M, Rodríguez Amuedo F. Málaga: Becton-Dickinson y 3M; 2003.
- Esteve J, Mitjans J. **Enfermería: Técnicas clínicas.** Madrid: Interamericana - McGraw-Hill; 2000.
- Esteve J, Mitjans J. **Enfermería: Técnicas clínicas II.** Madrid: Interamericana - McGraw-Hill; 2003.
- Fuentes C, Ballester D. **Manual de tècniques i procediments d'infermeria.** Girona: Documenta Universitaria; 2010
- O'Grady NP, Alexander M, Burns LA, Dellinger EP, Garland J, Heard SO, Lipsett PA, Masur H, Mermel LA, Pearson ML, Raad II, Randolph A, Rupp ME, Saint S, Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC). **Guidelines for the prevention of intravascular catheter-related infections,** 2011. Atlanta (GA): Centers for Disease Control and Prevention (CDC); 2011. 83 p.
- Parra Moreno M.L, Arias Rivera S, Esteban de la Torre A. **Procedimientos y técnicas en el Paciente crítico.** Barcelona: Masson; 2003
- Redondo Castán LC, Gómez Serigó LM, Compaired Guío B. Desfibrilador externo semiautomático (DESA). ROL Enf 2008; 31s(1): 42-48
- Ruiz, J.; Martín, M.C.; Garcia-Penche, R. (Edit.) **Procedimientos y técnicas de enfermería.** Barcelona, Ediciones ROL 2008
- www.erc.edu